

Maliina Abelsens åbningstale ved Seminar om efterværn den 23. november 2010

- det talte ord gælder

Indledning

Kære alle

Jeg er glad for at kunne indlede dette seminar, der skal sætte rammen for en faglig diskussion om, hvordan efterværn fremadrettet styrkes

Naalakkersuisut vil gerne takke for de mange tilmeldinger og det flotte fremmøde til seminaret i dag. Det vidner om, at man i kommunerne, indenfor døgninstitutionsområdet og blandt plejefamilier deler Naalakkersuisuts syn på efterværn som et centralt og prioriteret emne. Desuden vidner det om et stort engagement på området og vilje til sammen at styrke indsatsen.

Som Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender er forbedringen af forholdene for vores børn og unge en af mine centrale hovedprioriteter.

Børnene og de unge er Grønlands fremtid. Deres barndom og ungdom skal give dem et solidt grundlag for deres senere voksenliv. Vi har brug for, at vores børn og unge vokser op og bliver ressourcestærke borgere, der kan sikre Grønlands fremtid og velstand. Derfor er det vigtigt, at alle børn og unge får en god og sund start på livet. De skal sikres de bedste vilkår for at udvikle sig såvel fysisk som mentalt.

Hvorfor efterværn

Desværre er der nogle børn og unge, der får en hård start på livet præget af omsorgssvigt, overgreb og forældrenes sociale og psykiske problemer. Realiteten er i dag, at en relativt stor andel børn og unge må fjernes fra hjemmet og anbringes i andres varetægt. Det er sårbare børn og unge, som vi som samfund skal tage hånd om – det har de behov for – og det har de krav på.

Mange børn og unge, der er blevet anbragt uden for hjemmet har lidt alvorlige skader før anbringelsen – og det tager tid at bearbejde sårene. Sådanne unge kan fortsat have behov for støtte og hjælp også efter de er fyldt 18 år og er myn-

dige til at tage vare på eget liv. Det fremgår for eksempel af et tillæg til rapporten fra Nordisk Konference om Familiepleje i Nuuk fra 2008, hvor man kan læse, at der findes flere eksempler på unge, som har vanskeligt ved at klare sig selvstændigt efter, at de har forladt deres plejefamilie.

Det kan være svært at blive voksen. Tilværelsen får pludselig en ny dimension i form af diverse opgaver og ansvar, som man ikke tidligere havde. Det handler både om praktiske opgaver lige fra at søge om uddannelse eller job til at skulle tilberede sin egen aftensmad. Men det handler i høj grad også om et socialt aspekt. Når man flytter hjemmefra flytter man væk fra et socialt samvær, der tidligere har sat rammen for éns hverdagsliv – og man skal skabe sig en ny tilværelse.

Derfor er det vigtigt som ung at have et velfungerende socialt netværk og en velfungerende familie, som man kan søge støtte og råd hos. Den sociale støtte er ofte nøglen til trivsel og til at fungere godt i uddannelse, arbejde eller i andre meningsfulde beskæftigelser. Har man social støtte og mulighed for et livsgrundlag, bliver risikoen for sociale problemer væsentligt mindre.

Ikke alle unge er så heldige, at de får den sociale støtte, de har brug for. Tilmed kan de unge være tyngt af alvorlige skader fra svigt i deres barndom eller ungdom. Det kan vanskeliggøre overgangen fra barn til voksen og give de unge svære problemer. Disse problemer kan vi ikke se igennem fingre med. Det er alvorlige problemer, der kræver politisk ansvarstagen og engagement.

Når man har en tung ballast, er der mange ting, der bliver vanskeligere i livet. Det gælder også det at gennemføre en uddannelse. Det er imidlertid vigtigt at sikre, at også sårbare unge får en uddannelse, fordi uddannelse kan være med til at styrke de unges trivsel og succes indenfor arbejdslivet såvel som det sociale liv. Derfor skal efterværn sikre, at sårbare unge får den nødvendige støtte i forbindelse med videre skolegang, praktikplads og arbejde.

De unges behov og problemer kan være meget forskellige og komplekse, og det er vigtigt at lytte til den enkelte ung, som beder om hjælp, og tage udgangspunkt i individuelle behov og ønsker. I henhold til lovgivningen skal der gives efterværn, når det er nødvendigt. Dette kræver, at vi skaber handlemuligheder

for efterværn, som matcher de unges behov, og at sagsbehandlerne i kommunerne klædes rigtig godt på til opgaven. De skal have viden om håndteringen af de unges problemer og behov, og de skal kende handlemulighederne for efterværn. Efterværnet skal planlægges i samarbejde med den unge og skal nedfældes i en handleplan, som afspejler den enkelte unges behov og muligheder..

Børne- ungestrategi samt ny lovgivning

For Naalakkersuisut er børne- og ungeområdet et højt prioriteret indsatsområde.

Naalakkersuisut er i gang med at udarbejde en langsigtet og helhedsorienteret strategi på børne- og ungeområdet. I arbejdet er både social-, sundheds-, kultur- og skoleområdet involveret, og strategien skal bane vejen for en stærk og samlet indsats. Her vil efterværn være en del af indsatsen for markant at styrke børns rettigheder, muligheder og opvækstvilkår i fremtidens velfærdssamfund.

Desuden har Naalakkersuisut prioriteret udarbejdelsen af en ny børne- og ungelovgivning. I forhold til den nuværende lovgivning er efterværn et af de områder, som skal uddybes i den kommende lovgivning. I den forbindelse er der ligeledes behov for yderligere fokus på området, og der er behov for, at vi inddrager relevante fagpersoner og organisationer. For vi skal sikre, at lovgivningen tager udgangspunkt i vores børns og unges behov.

Jeg håber at seminaret her kan være med til at åbne op for et styrket fokus og samarbejde inden for efterværnsindsatsen. Bred vidensdeling på området kan skabe grobund for nye ideer og tiltag for de børn og unge, der har brug for hjælp. Naalakkersuisuts politiske målsætning er, at indsatsen styrkes, og der skabes nye fremadrettede handlemuligheder for at støtte de sårbare unge voksne, der har behov for det.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg kort opridse mine væsentligste pointer her i dag: I Naalakkersuisut har vi den holdning, at for at imødegå de udfordringer, vi står overfor i fremtiden, har vi brug for ressourcestærke borgere – og vi har brug for at sikre, at vores samfund skaber ressourcestærke borgere. Derfor skal vores børn og unge have de bedste muligheder og opvækstvilkår. Efterværn er en vigtig del af denne indsats og en afgørende trædesten for at bryde den negative sociale arv.

Derfor vil jeg endnu en gang understrege, at jeg glæder mig over, at se så mange her i dag. Jeg håber, at i alle får et godt seminar og nogle gode diskussioner fremadrettet.

Tak fordi jeg måtte komme og rigtig god arbejdslyst!